

ПРЕСЪОБЩЕНИЕ

26 януари 2024 г.

12:00 ч.

ЛИХВЕНА СТАТИСТИКА^{1,2}

Декември 2023 г.

Основни лихвени проценти и ДЛП

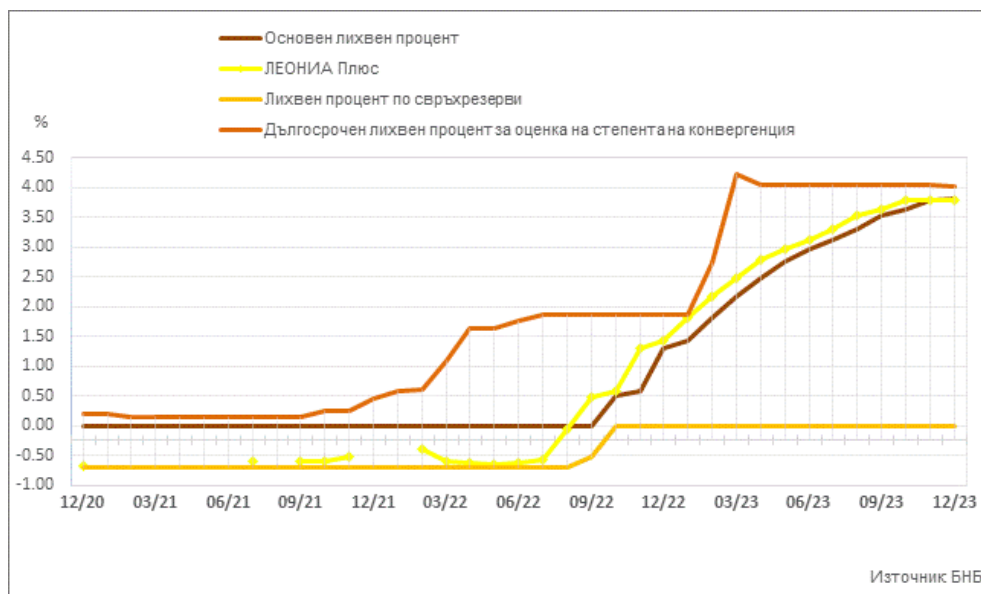
Основният лихвен процент (ОЛП)³ през декември 2023 г. е 3.80%, като в сравнение с ноември 2023 г. се увеличава с 0.01 процентни пункта (пр. п.).

През декември 2023 г. индексът ЛЕОНИЯ Плюс⁴ се понижава с 0.01 пр. п. до 3.79%.

Лихвеният процент по свръхрезервите е 0.00%, като спрямо ноември 2023 г. остава без промяна.

Дългосрочният лихвен процент за оценка на степента на конвергенция (ДЛП) през декември 2023 г. е 4.01%, като в сравнение с ноември 2023 г. спада с 0.02 пр. п.

ГРАФИКА 1: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО ИЗБРАНИ ИНСТРУМЕНТИ*

*Прекъсванията на кривата за ЛЕОНИЯ Плюс се дължат на случаите, в които индексът не е наличен.

¹ Пълният комплект от таблици за лихвената статистика на кредитите и депозитите на сектори *Нефинансови предприятия* и *Домакинства*, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в рубрика *Статистика/Парична и лихвена статистика/Лихвена статистика*.

² Цитираните изменения са спрямо предходния отчетен период. Изменения по-малки от 0.01 пр. п. не се посочват в текста на пресъобщението.

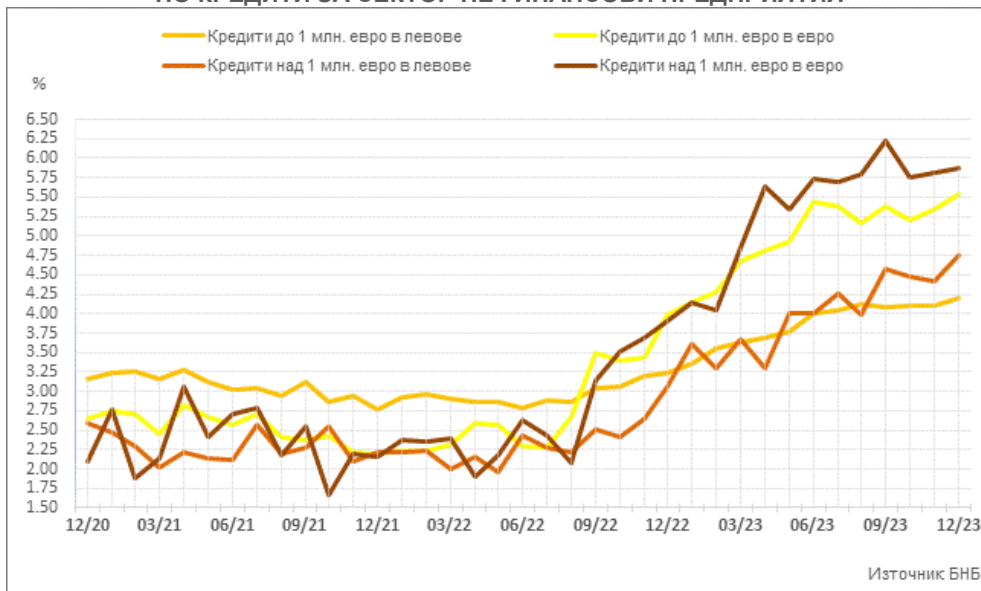
³ ОЛП за текущия месец е равен на средната аритметична величина от стойностите на индекса *ЛЕОНИЯ Плюс* за работните дни на предходния календарен месец, а когато тази средна аритметична величина възлиза на стойност, по-малка от нула, ОЛП се определя в размер, равен на нула.

⁴ Справочен индекс на сключените и изпълнените сделки за предоставяне на необезпечени овърнайт-депозити в левове на междубанковия пазар в България. Месечните стойности са изчислени като средноаритметични от дневните стойности. Индексът не е наличен (п/а) в случаите, в които през отчетния период на междубанковия пазар няма сключени сделки за предоставяне на необезпечени овърнайт-депозити в левове. Считано от 1 юли 2017 г. индексът *ЛЕОНИЯ Плюс* замени индекса *ЛЕОНИЯ* като база за изчисляване на *основния лихвен процент*.

Кредити

Сектор Нефинансови предприятия. През декември 2023 г. средният лихвен процент по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в левове, се увеличава с 0.10 пр. п. до 4.21%, а по *тези над 1 млн. евро* – с 0.32 пр. п. до 4.74%. Средният лихвен процент по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в евро, се повишава с 0.19 пр. п. до 5.53%, а по *кредитите над 1 млн. евро* – с 0.07 пр. п. до 5.88%. През декември 2023 г. средният лихвен процент по *овърдрафта* в левове остава на ниво от 3.58%, а по *овърдрафта* в евро се понижава с 0.03 пр. п. до 5.44%.

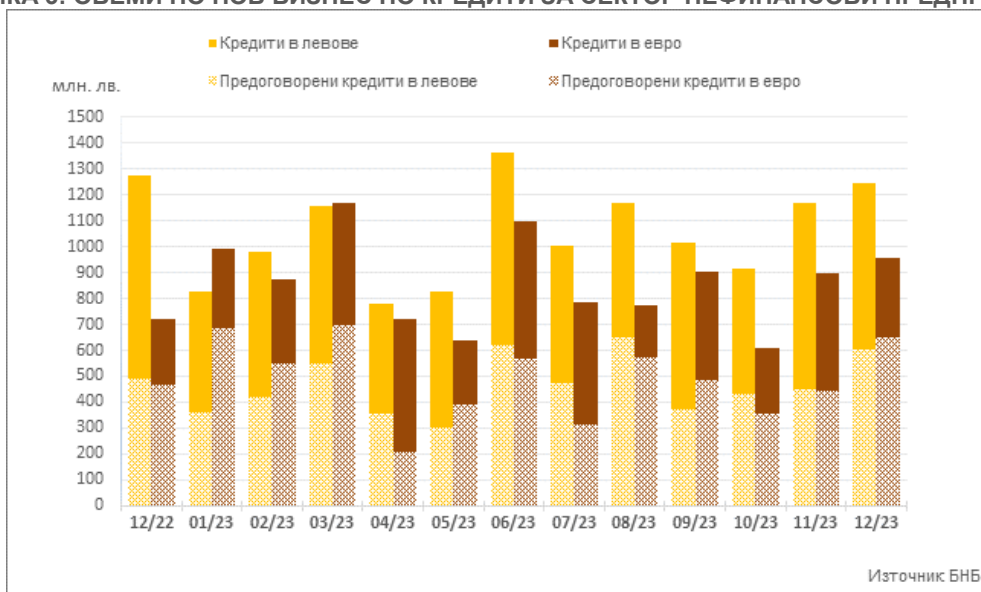
ГРАФИКА 2: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Обемът на новия бизнес по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в левове, нараства с 6.7% (27.8 млн. лв.) до 445.2 млн. лв., а по *кредитите над 1 млн. евро* – с 6.1% (45.8 млн. лв.) до 799 млн. лв. При обема на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* в левове се наблюдава увеличение с 34.3% (153.4 млн. лв.) до 600.4 млн. лв.

Обемът на новия бизнес по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в евро, се повишава с 8.5% (5.4 млн. лв.) до 69.1 млн. лв., а по *тези над 1 млн. евро* – с 6.2% (51.2 млн. лв.) до 884.4 млн. лв. При обема на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* в евро се наблюдава увеличение с 47.1% (207.7 млн. лв.) до 648.6 млн. лв.

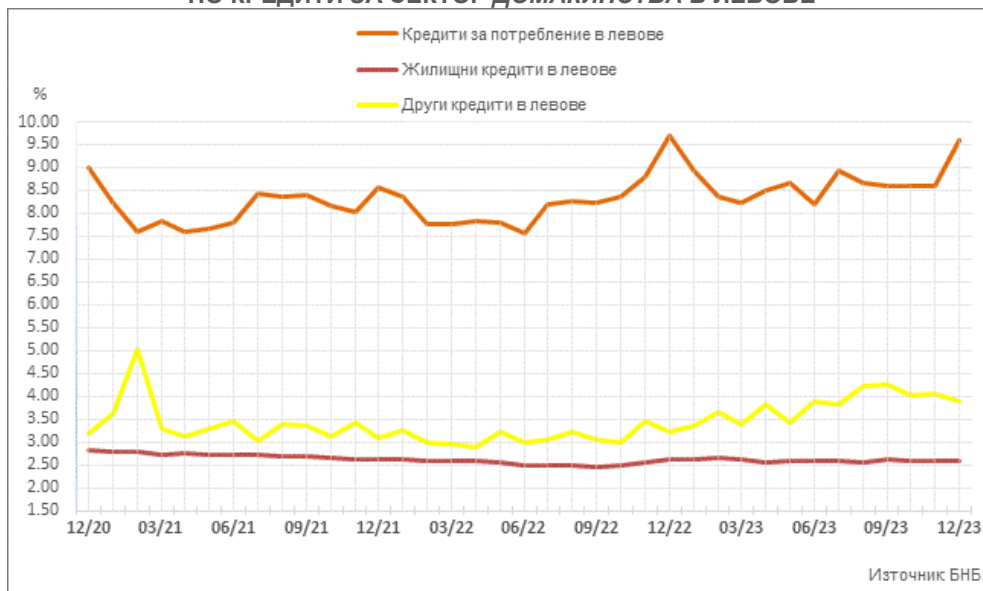
ГРАФИКА 3: ОБЕМИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ*

*Предоговорените кредити включват и кредитите за рефинансиране.

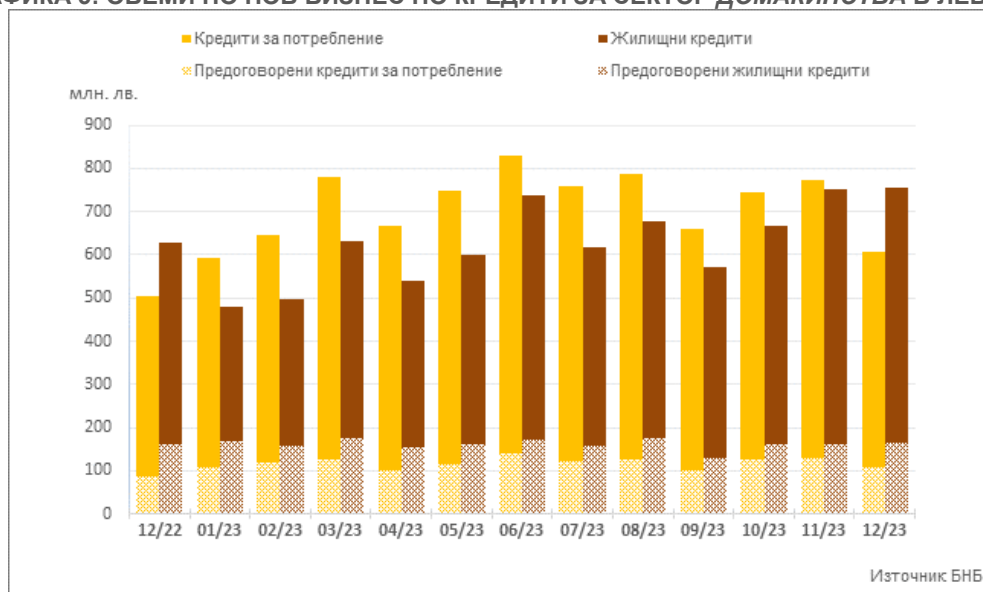
Сектор Домакинства⁵. През декември 2023 г. средният лихвен процент по *кредитите за потребление* в левове се повишава с 1.01 пр. п. до 9.60%, а *годишният процент на разходите (ГПР)* по тези кредити – с 1.05 пр. п. до 10.14%. При *жилищните кредити* в левове, средният лихвен процент остава на нивото от предходния месец 2.58%, а *ГПР* по тези кредити се понижава с 0.06 пр. п. до 2.86%. Средният лихвен процент по *другите кредити*⁶ в левове спада с 0.17 пр. п. до 3.90%. Средният лихвен процент по *другите кредити* в левове на *Работодатели и самонаети лица* намалява с 0.25 пр. п. до 3.75%. През декември 2023 г. средният лихвен процент по *овърдрафта* в левове се увеличава с 0.11 пр. п. до 14.75%, а при *кредитите по кредитни карти, извън безлихвен гратисен период*, в левове – с 0.11 пр. п. до 20.93%.

ГРАФИКА 4: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР ДОМАКИНСТВА В ЛЕВОВЕ

Обемът на новия бизнес по *кредитите за потребление* в левове се понижава с 21.4% (165.3 млн. лв.) до 607.4 млн. лв., а този на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* – с 15.2% (19.6 млн. лв.) до 109.2 млн. лв. При *жилищните кредити* в левове обемът на новия бизнес се повишава с 0.2% (1.6 млн. лв.) до 754.8 млн. лв., а този на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* – с 2% (3.2 млн. лв.) до 164.2 млн. лв. Обемът на новия бизнес по *другите кредити* в левове нараства с 15.2% (3.2 млн. лв.) до 23.9 млн. лв., а този на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* – със 138.6% (5.6 млн. лв.) до 9.7 млн. лв. Обемът на новия бизнес по *другите кредити* в левове на *Работодатели и самонаети лица* се увеличава с 18.5% (3.2 млн. лв.) до 20.4 млн. лв.

ГРАФИКА 5: ОБЕМИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР ДОМАКИНСТВА В ЛЕВОВЕ*

*Предоговорените кредити включват и кредитите за рефинансиране.

⁵ Сектор Домакинства включва и сектор *Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)*. Данните за *кредитите за потребление* и за *жилищните кредити* се отнасят само за сектор *Домакинства*.

⁶ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

Депозити

Сектор Нефинансови предприятия. През декември 2023 г. в сравнение с ноември 2023 г. средният лихвен процент по депозитите с договорен матуритет (ДДМ) в левове намалява с 0.02 пр. п. до 2.25%, а по тези в евро – с 0.22 пр. п. до 2.88%. Средните лихвени проценти по *овърнайт-депозитите* в левове и в евро остават на нивата от предходния месец съответно 0.04% и 0.08%.

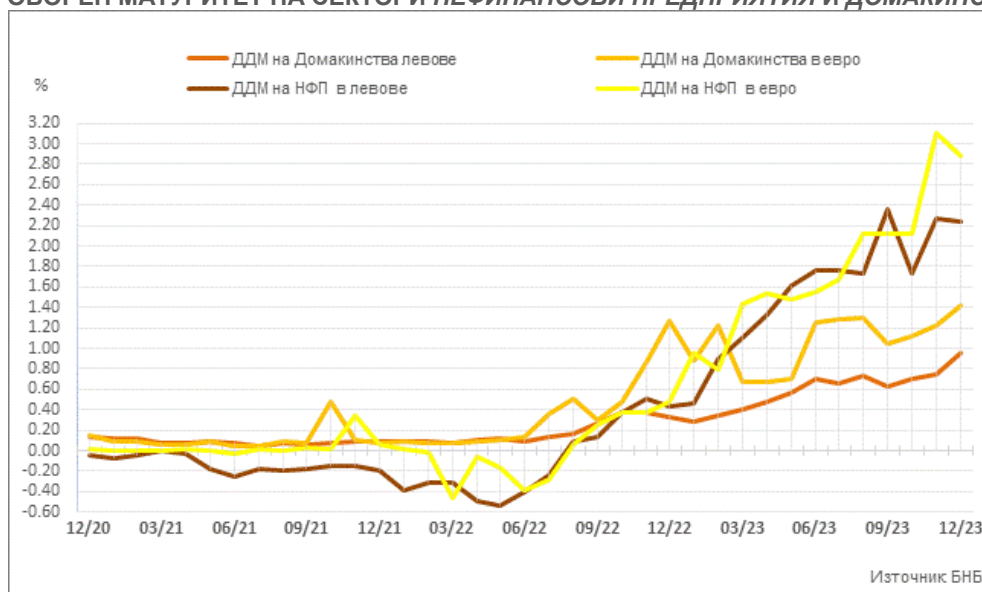
Обемът на новия бизнес по депозитите с договорен матуритет в левове се увеличава с 32% (188.8 млн. лв.) до 780 млн. лв., а по тези в евро – с 24.8% (103.6 млн. лв.) до 522 млн. лв.

Сектор Домакинства⁵. През декември 2023 г. средният лихвен процент по депозитите с договорен матуритет в левове се повишава с 0.20 пр. п. до 0.95%, а по тези в евро – с 0.19 пр. п. до 1.41%. Средните лихвени проценти по *овърнайт-депозитите* в левове и в евро остават на нивата си от 0.01%.

Средните лихвени проценти по депозитите, договорени за ползване след предизвестие в левове и в евро се запазват на нивата от предходния месец съответно 0.10% и 0.15%.

Обемът на новия бизнес по депозитите с договорен матуритет в левове нараства с 16.1% (37.2 млн. лв.) до 268.4 млн. лв., а по депозитите с договорен матуритет в евро – с 32.5% (55.1 млн. лв.) до 224.6 млн. лв.

ГРАФИКА 6: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО ДЕПОЗИТИ С ДОГОВОРЕН МАТУРИТЕТ НА СЕКТОРИ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ДОМАКИНСТВА

ЛИХВЕНА СТАТИСТИКА

Избрани показатели

Основни лихвени проценти и ДЛП					
	2022	2023	2023	Годишно	Месечно
	декември	ноември	декември	изменение	изменение
Основен лихвен процент (ОЛП) ¹	1.30	3.79	3.80	2.50	0.01
ЛЕОНИЯ Плюс ²	1.42	3.80	3.79	2.37	-0.01
Лихвен процент по свръхрезерви ³	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция (ДЛП) ⁴	1.85	4.03	4.01	2.16	-0.02

¹ ОЛП за текущия месец е равен на средната аритметична величина от стойностите на индекса ЛЕОНИЯ Плюс за работните дни на предходния календарен месец, а когато тази средна аритметична величина възлиза на стойност, по-малка от нула, ОЛП се определя в размер, равен на нула.

² Справочен индекс на сключените и изпълнените сделки за предоставяне на необезпечени овърнайт-депозити в левове на междубанковия пазар в България. Месечните стойности са изчислени като средноаритметични от дневните стойности. Индексът не е наличен (п/а) в случаите, в които през отчетния период на междубанковия пазар няма сключени сделки за предоставяне на необезпечени овърнайт депозити в левове. Считано от 1 юли 2017 г., индексът ЛЕОНИЯ Плюс заменя индекса ЛЕОНИЯ като база за изчисляване на основния лихвен процент. Данните до юни 2017 г. отразяват стойностите на индекс ЛЕОНИЯ, а от юли 2017 г. – на индекс ЛЕОНИЯ Плюс.

³ Отчетният период съответства на периода на поддържане, съгласно чл. 8 (2) от Наредба № 21 на БНБ от 26 ноември 2015 за задължителните минимални резерви, които банките поддържат в БНБ.

⁴ ДЛП се определя на база доходността до падеж на вторичния пазар по дългосрочна ценна книга (бенчмарк), емитирана от Министерството на финансите (сектор Централно държавно управление) и деноминирана в национална валута. Месечните стойности са изчислени като средноаритметични от дневните стойности.

Кредити ¹					
Нефинансови предприятия					
	2022	2023	2023	Годишно	Месечно
	декември	ноември	декември	изменение*	изменение*
Кредити, различни от овърдрафт в левове, нов бизнес					
кредити до 1 млн. евро, лихвен процент	3.24	4.11	4.21	0.97	0.10
кредити до 1 млн. евро, обем в млн. лв.	408.4	417.4	445.2	9.0	6.7
кредити над 1 млн. евро, лихвен процент	3.07	4.42	4.74	1.68	0.32
кредити над 1 млн. евро, обем в млн. лв.	864.5	753.1	799.0	-7.6	6.1
общо предоговорени кредити и кредити за рефинансиране в левове, обем	491.7	447.0	600.4	22.1	34.3
Кредити, различни от овърдрафт в евро, нов бизнес					
кредити до 1 млн. евро, лихвен процент	3.98	5.34	5.53	1.56	0.19
кредити до 1 млн. евро, обем в млн. лв.	57.1	63.7	69.1	20.9	8.5
кредити над 1 млн. евро, лихвен процент	3.91	5.81	5.88	1.97	0.07
кредити над 1 млн. евро, обем в млн. лв.	666.4	833.2	884.4	32.7	6.2
общо предоговорени кредити и кредити за рефинансиране в евро, обем	466.6	440.9	648.6	39.0	47.1
Лихвени проценти по овърдрафт, салда					
овърдрафт ² в левове	2.68	3.58	3.58	0.90	0.00
овърдрафт ² в евро	3.38	5.47	5.44	2.05	-0.03
Домакинства³					
	2022	2023	2023	Годишно	Месечно
	декември	ноември	декември	изменение*	изменение*
Кредити, различни от овърдрафт в левове, нов бизнес					
кредити за потребление, лихвен процент	9.70	8.59	9.60	-0.09	1.01
кредити за потребление, ГПР	10.20	9.09	10.14	-0.07	1.05
кредити за потребление, обем в млн. лв.	503.2	772.6	607.4	20.7	-21.4
от които предоговорени кредити и кредити за рефинансиране, обем	86.3	128.8	109.2	26.5	-15.2
жилищни кредити, лихвен процент	2.63	2.58	2.58	-0.05	0.00
жилищни кредити, ГПР	2.87	2.92	2.86	-0.01	-0.06
жилищни кредити, обем в млн. лв.	628.9	753.3	754.8	20.0	0.2
от които предоговорени кредити и кредити за рефинансиране, обем	163.1	161.0	164.2	0.7	2.0
други кредити, лихвен процент	3.23	4.07	3.90	0.67	-0.17
други кредити, обем в млн. лв.	21.2	20.7	23.9	12.8	15.2
от които предоговорени кредити и кредити за рефинансиране, обем	4.8	4.1	9.7	102.5	138.6
от които кредити за Работодатели и самонаети лица, лихвен процент	3.17	4.00	3.75	0.58	-0.25
от които кредити за Работодатели и самонаети лица, обем	18.9	17.2	20.4	8.1	18.5
Лихвени проценти по овърдрафт в левове, салда					
овърдрафт ²	14.57	14.64	14.75	0.19	0.11
в т.ч. кредити по кредитни карти ³	20.40	20.82	20.93	0.53	0.11

¹ Ефективни годишни лихвени проценти, среднопретеглени съответно с обемите по нов бизнес през отчетния период или със салдата към края на отчетния период.

² Лихвените проценти и обемите по нов бизнес и по салда за овърдрафта съвпадат.

³ Сектор Домакинства включва и сектор Нетъргоовски организации, обслужващи домакинства (НТООД). Данните за кредитите за потребление и за жилищните кредити се отнасят само за сектор Домакинства.

⁴ ГПР включва всички лихвени плащания по кредита, както и всички такси, комисиони и други разходи за сметка на клиента, извършването на които е условие за отпускането на кредита.

⁵ Кредити по кредитни карти извън безлихвен гратисен период.

* Изменението при обемите е в проценти.

Източник: БНБ.

Депозити¹

Нефинансови предприятия

	2022 декември	2023 ноември	2023 декември	Годишно изменение*	Месечно изменение*
Депозити с договорен матуритет в левове, нов бизнес					
лихвен процент	0.43	2.27	2.25	1.82	-0.02
обем в млн. лв.	170.3	591.1	780.0	357.9	32.0
Депозити с договорен матуритет в евро, нов бизнес					
лихвен процент	0.47	3.10	2.88	2.41	-0.22
обем в млн. лв.	325.9	418.4	522.0	60.2	24.8
Лихвени проценти по овърнайт депозити, салда					
овърнайт-депозити ² в левове	0.00	0.04	0.04	0.03	0.00
овърнайт-депозити ² в евро	0.00	0.08	0.08	0.08	0.00

Домакинства³

	2022 декември	2023 ноември	2023 декември	Годишно изменение*	Месечно изменение*
Депозити с договорен матуритет в левове, нов бизнес					
лихвен процент	0.33	0.75	0.95	0.62	0.20
обем в млн. лв.	173.0	231.2	268.4	55.2	16.1
Депозити с договорен матуритет в евро, нов бизнес					
лихвен процент	1.27	1.22	1.41	0.14	0.19
обем в млн. лв.	171.4	169.5	224.6	31.1	32.5
Лихвени проценти по овърнайт депозити, салда					
овърнайт-депозити ² в левове	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00
овърнайт-депозити ² в евро	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00
Лихвени проценти по депозити, договорени за ползване след предизвестие, салда					
депозити, договорени за ползване след предизвестие ² , в левове	0.11	0.10	0.10	-0.01	0.00
депозити, договорени за ползване след предизвестие ² , в евро	0.16	0.15	0.15	-0.01	0.01

¹ Ефективни годишни лихвени проценти, среднопретеглени съответно с обемите по нов бизнес през отчетния период или със салдата към края на отчетния период.

² Лихвените проценти и обемите по нов бизнес и по салда съвпадат за овърнайт-депозитите и депозитите, договорени за ползване след предизвестие.

³ Сектор *Домакинства* включва и сектор *Нетърговски организации, обслужващи домакинства (НТООД)*.

* Изменението при обемите е в проценти.

Източник: БНБ.